

Riskerna med värktabletter dåligt kända hos allmänheten

”Läkarna kan behöva påminnas om att påminna patienterna”

–Ett stort problem med värktabletter med dextropropoxifen är att allmänheten inte är medveten om riskerna med att överdosera dem eller att blanda dem med alkohol.

Det säger Läkemedelsverkets generaldirektör Gunnar Alván.

Forskaren Birgitta Jonasson har visat att många dödsfall, det kan röra sig om uppemot 200 per år, orsakats av läkemedel som innehåller substansen. Det rör sig om både självmord och ofrivilliga dödsfall. (Vi berättade utförligt om forskningsresultaten i Läkartidningen nr 7/99).

Bland annat på grund av de forskningsresultaten, berättar Gunnar Alván, startade Läkemedelsverket ett arbete som nu har lett till att man fö-

reslagit att företagen som tillverkar preparaten ska ändra i sina bipacksedlar och sin märkning av förpackningarna. I framtiden ska där anges att överdosering eller kombination med alkohol kan innebära livsfara.

– Vi väntar nu på läkemedelsindustrins åsikter, men mycket talar för att de här förändringarna bör ha genomförts till i början av nästa år, kommenterar Gunnar Alván.

Information till läkarna

I oktober ska Läkemedelsverket ge detaljerad information till hälso- och sjukvården kring dextropropoxifenpreparaten. Läkarna kommer att få särskild information. Gunnar Alván säger:

– Min gissning är att läkarna är ganska kunniga om riskerna med dextropropoxifen, men de kan behöva påminnas om att påminna patienterna.

Det kanske inte fungerar så bra idag.

– Vi har haft kontinuerlig information riktad till läkarna. Vi kommer att förstärka den med hjälp av ett personligt brev till dem när det här har satt sig lite. Där kommer vi att redogöra för läget.

Sammantaget är syftet med åtgärderna att ge läkare och patienter information så att förskrivningen av dextropropoxifen blir så korrekt som möjligt och att förebygga felanvändning.

Läkemedelsverket diskuterar också med Landstingsförbundet och Socialstyrelsen vilka konsekvenserna skulle bli om förskrivningen av dextropropoxifenpreparaten i fortsättningen skulle ske på den särskilda receptblanketten för narkotika.

Preparaten det gäller är Dexodon, Dexofen, Distalgesic, Doleron, Dolutard, Doloxene och Paraflex comp.

Tom Ahlgren

Ny myndighet ska aktivt driva rehabiliteringsarbete

Aktiva rehabiliteringsinsatser är såväl positiva för individen jämfört med passivitet som samhällsekonomiskt lönsamma. Det framgår av slutbetänkandet från Rehabiliteringsutredningen.

Utredningen har gjorts av landshövding Gerhard Larsson, före detta koncernchef i Samhall AB, och överlämnades till regeringen i förra veckan.

Försommaren 2000 var drygt 217 000 individer sjukskrivna mer än 30 dagar. Av dessa bedömer Gerhard Larsson att ca 100 000 har behov av mer sammansatta insatser än enbart medicinsk behandling. Detta kan ställas i relation till utredningens kartläggning som visar att få långtidssjukskrivna personer under senare år får sådana insatser och att insatserna dessutom kommer allt senare.

Gerhard Larsson föreslår en rad åtgärder för att komma tillrätta med detta och uppnå den samhällsekonomiska vinsten nio kronor på en satsad. Han föreslår att begreppet »rehabilitering till arbete» införs. Enligt förslaget ska individen få ett reellt inflytande över rehabiliteringsprocessen genom vissa lagfästa rättigheter mot försäkringsgivare och rehabiliteringsaktör.

Ansvaret ska ligga kvar på det offentliga men samlas hos en ny myndighet, Rehabiliteringsstyrelsen, som får agera försäkringsgivare. Rollen blir att skynda på sjukskrivningar och aktivt driva rehabilitering till arbete. Detta ska man klara med hjälp av en förstärkt regional och lokal organisation med 800 så kallade rehabiliteringskoordinatorer.

Företagshälsovården ska utnyttjas mer. Dels ska den bistå arbetsgivaren med förebyggande åtgärder, dels verka i ett initialt medicinskt omhändertagande med tidig korrekt diagnos. Dessutom menar utredaren att företagshälsovården kan bidra till att tidig rehabilitering kommer till stånd och att medicinska och arbetslivsinriktade insatser startas samtidigt där det är möjligt.

Utredaren anser att kunskap kring psykosociala frågor och arbetsorganisation är mycket viktiga för framtiden. Därför bör kompetensen hos företagshälsovården förstärkas inom dessa områden.

Han föreslår att en rehabiliteringsförsäkring skapas, som ersätter dagens sjukförsäkring och förtidspension. Denna ska finansieras av arbetsgivaravgifter och ligga utanför statsbudgeten.

Kristina Johnson

Kirurgprofessor blir Internetchef

Ulf Haglund, professor i kirurgi vid Uppsala universitet har utsetts till medicinsk chef vid rondan.se, den nya Internetportalen för läkare. Han får det övergripande ansvaret för det medicinska innehållet.

– Kvalitet och förtroende kommer att bli nyckelfrågor i en Internetvärld med över 100 000 medicinska sajter, säger Ulf Haglund.

– Jag är ingen Internetexpert, men jag kan tillföra vad ett långt liv som vetenskapsman och yrkesman lärt mig om pålitlighet och användbarhet.

Ulf Haglund är vetenskapligt råd i kirurgi och är med i redaktionen för flera ledande medicinska tidskrifter. Han har varit ordförande i SBU:s vetenskapliga råd och är medlem av Socialstyrelsens beslutgrupp för kvalitetsregister.

– Det finns en idé kring Ronden som är tilltalande, att få fram bra, dvs lättläst men korrekt information för läkarkåren. Det blir en kul uppgift att försöka genomföra det, säger Ulf Haglund.

Hans första uppdrag är att skapa ett medicinskt etiskt/vetenskapligt råd och att utarbeta riktlinjer för hur medicinsk kunskap från sektioner/specialitetsföreningar och andra källor ska presenteras. •